Lietas arhīva Nr. C-1483-18/29
ECLI:LV:RVPT:2018:0222.C30505717.2.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 22.februārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas
tiesnese I.Baiko,
ar sekretāri D.Stankēviču,
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. B/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde, kura rīkojas Lauksaimniecības SIA „Druva" vārdā, prasībā pret SIA „Panamero" par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 18.aprīlī, ar precizējumiem 2017.gada 28.aprīlī, tiesā saņemts prasītāja Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvaldes, kura rīkojas Lauksaimniecības SIA „Druva" vārdā, prasības pieteikums pret atbildētāju SIA „Panamero" par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka **Lauksaimniecības SIA „Druva"** (turpmāk tekstā - Pārdevējs) 2016.gada 11.maijā saskaņā ar pavadzīmi Nr.DRU000567 pārdeva četrus lauksaimniecības dzīvniekus Atbildētājam par EUR 2 059,98, kā arī 2016.gada 9.jūnijā saskaņā ar pavadzīmi Nr.DRU000571 Atbildētājam tika pārdoti pieci lauksaimniecības dzīvnieki par EUR 1 061,88, kas kopā ar par abiem darījumiem sastāda EUR 3 121,86.

Pavadzīmes, saskaņā ar *Civillikuma* 2004.pantu, apliecina pušu noslēgto pirkuma līgumu, jo notikusi vienošanās par pirkuma priekšmetu un maksu. Saskaņā ar likuma *Par norēķiniem ar nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem* 3.pantu, norēķini starp produkcijas ražotājiem (piegādātājiem) un komersantiem tiek veikti desmit dienu laikā no produkcijas piegādes dienas. Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai Atbildētājs Pārdevējam nav samaksājis. Arī pēc Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 15.12.2016. atgādinājuma samaksa nav izdarīta.

Likuma *Par norēķiniem ar nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem* 4.pantā noteikts, ja norēķini par produkcijas piegādi nav veikti 10 dienu laikā no produkcijas piegādes dienas vai noslēgtajā līgumā paredzētajā termiņā, komersants par nokavējumu maksā likumiskos procentus saskaņā ar *Civillikumu*.

Tā kā Atbildētājs nav samaksājis pirkuma maksu un radījis zaudējumus Pārdevējam, tad saskaņā ar *Civillikuma* 1753. un 1759.pantu, Atbildētājam jāmaksā nokavējuma procenti uz likuma pamata. *Civillikuma* 1765.panta otrajā daļā noteikts, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā. Saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto procentu pamatlikmi laika posmā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 30.jūnijam (0,05 %), likumisko procentu apmērs laika posmā no 2016.gada 11.maija līdz 2016.gada 30.jūnijam ir 8,05 % gadā. Likumiskie procenti attiecīgajā laika periodā sastāda EUR 21,04. Savukārt, laika periodā no 2016.gada 1.jūlija līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai, ņemot vērā Latvijas Bankas noteikto procentu pamatlikmi attiecīgajā periodā (0,00 %), likumisko procentu apmērs ir 8 % gadā. Likumiskie procenti attiecīgajā laika periodā sastāda EUR 195,63. Kopā likumisko procentu apmērs laika posmā no apmaksas termiņa iestāšanās līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai sastāda EUR 216,67.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz *Civillikuma* 1511., 1512., 2004., 1753., 1759, 1765.pantu, likuma *Par norēķiniem ar nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem* 4.pantu, *Civilprocesa likuma* 6.panta otro daļu, 76.pantu, 127.panta trešo daļu, 128.pantu, Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde lūdz tiesu piedzīt no SIA „Panamero" par labu Lauksaimniecības SIA „Druva" parāda pamatsummu EUR **3 121,86** un likumiskos procentus **EUR 216,67**, kopā EUR 3 338,53, pārskaitot to uz Lauksaimniecības SIA „Druva" norēķinu kontu AS „SEB banka" LV16UNLA0016000467028.

Atbildētājs nav sniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumus Civilprocesa likuma 148.panta kārtībā.

Tiesas sēdē Prasītāja pārstāve /pers. B/ prasību uzturēja un atkārtoja prasības pieteikumā norādītos motīvus, kā arī paskaidroja, ka starp pusēm līgums nebija noslēgts, līdz ar to samaksas termiņš noteikts saskaņā ar likumu, proti, 10 dienu laikā no darījuma notikšanas. Ņemot vēra to, ka Atbildētājs nav veicis parāda samaksu, lūdza apmierināt prasību. Papildus minētajam Prasītājas pārstāve saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 5.punktu lūdza atbrīvot Prasītāju no tiesāšanās izdevumu samaksas un visus tiesāšanās izdevumus piedzīt no Atbildētāja.

Atbildētāja SIA „Panamero" pārstāvis tiesas sēdē neieradās, par savas neierašanās iemesliem tiesai nav paziņojis, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez SIA „Panamero" pārstāvja klātbūtnes. Atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu tika paziņots Civilprocesa likuma noteiktā kārtībā, nosūtot pavēsti uz uzņēmuma juridisko adresi.

Ņemot vērā to, ka tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa nolēma izskatīt lietu bez Atbildētāja pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, pamatojoties uz Prasītāja pārstāves paskaidrojumiem un izskatāmajā civillietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus, tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.^{1}panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem, secina, ka lietā taisāms aizmugurisks spriedums, jo tiesa atzīst Prasītāja pārstāves paskaidrojumus un lietā esošos materiālus par pietiekamiem, strīda izšķiršanai.

Motīvu daļa

Noklausījusies Prasītāja pārstāves sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējusi prasības pieteikumā minētos apstākļus un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Lauku atbalsta dienesta likuma 4.panta pirmās daļas 4.apakšpunktu dienests savas kompetences ietvaros pilda šādas funkcijas: pārstāv nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotāju intereses tiesā.

Bez tam, saskaņā likuma „Par norēķiniem ar neapstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem" 5.pantu zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienests ir tiesīgs saņemt no komersantiem informāciju par piegādāto un termiņā nesamaksāto produkciju un iesniegt tiesā prasību produkcijas ražotāju (piegādātāju) interešu aizstāvībai.

Ņemot vēra minēto, tiesa atzīst, ka Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde bija tiesīga vērsties tiesā pret Atbildētāju SIA „Panamero" Lauksaimniecības SIA „Druva" interesēs ar prasību par parada piedziņu.

No civillietas materiāliem izriet, ka 2015.gada 11.maijā Lauksaimniecības SIA „Druva" izrakstīja SIA „Panamero" pavadzīmi Nr.DRU000567 par preču piegādi EUR 2 059,98 apmērā. Uz minētās pavadzīmes izdarīta atzīme par to, ka 2015.gada 11.maijā SIA „Panamero" atbildīgā persona to ir saņēmusi (lietas 8.lapa).

Papildus minētajam, 2015.gada 9.jūnijā Lauksaimniecības SIA „Druva" izrakstīja SIA „Panamero" pavadzīmi Nr.DRU000571 par preču piegādi EUR 1 061,88 apmērā. Uz minētās pavadzīmes izdarīta atzīme par to, ka 2015.gada 9.maijā SIA „Panamero" atbildīgā persona to ir saņēmusi (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 204.pantu pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Saskaņā ar likuma *„Par norēķiniem ar nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem"* 3.pantu norēķini starp produkcijas ražotājiem (piegādātājiem) un komersantiem tiek veikti 10 dienu laikā no produkcijas piegādes dienas.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto Lauksaimniecības SIA „Druva" savas uzņemtās saistības ir izpildīja - piegādāja Atbildētājam preces, savukārt Atbildētājs savas uzņemtās saistības nav pildījis pienācīgi, proti, nav norēķinājies par saņemtajiem precēm likuma *„Par norēķiniem ar nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem" 3.pantā* norādītajā laikā, tas ir, līdz 2015.gada 21.maijam un līdz 2015.gada 19.jūnijam un pavadzīmes Nr.DRU000567 un Nr.DRU000571 noteiktajā apmērā. Līdz ar to SIA „Panamero" kopējais pamatparāds sastāda EUR 3 121,86.

A r 2016.gada 15.decembra paziņojumu Lauku atbalsta dienests Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde lūdza līdz 2016.gada 27.decembrim norēķināties par saņemto produkciju EUR 3 121,86 apmērā, norādot, ka pretējā gadījumā Prasītājs vērsīsies tiesā par parada, zaudējumu un tiesāšanās izdevumu piedziņu. Neskatoties uz minēto Atbildētājs parādu nesamaksāja (lietas 10.lapa).

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa paredz, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, savukārt atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar ko secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību un, atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai, prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem.

Lietā nav iegūti pierādījumi, kas dotu pamatu apšaubīt Lauksaimniecības SIA „Druva" tiesības uz parāda piedziņu, arī Atbildētājs nav apstrīdējis savas saistības pret Lauksaimniecības SIA „Druva".

Apkopojot izklāstīto, tiesa atzīst par pierādītu gan prasības priekšmetu un pamatu, gan tās apmēru.

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja norādīto pamatparāda summas apmēru, jo Atbildētājs pret to nav iebildis, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda esamību, jo, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Līdz ar to, no Atbildētāja Lauksaimniecības SIA „Druva" labā piedzenams pamatparāds EUR 3 121,86 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu (Civillikuma 1756.pants).

Civillikuma 1765.panta otrajā daļā ir noteikts, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.panta trešā daļa) gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, - seši procenti no simta gadā. Procentu pamatlikme ir galējā procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās. Attiecīgā pusgada pirmajā kalendāra dienā spēkā esošo procentu pamatlikmi piemēro sešus turpmākos mēnešus (Civillikuma 1765.panta trešā daļa).

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Prasītājs ir aprēķinājis Atbildētājam likumiskos nokavējuma 8,5% gadā par laika periodu no 2016.gada 21.maija līdz 2016.gada 30.jūnijam EUR 18,43 apmērā par nokavēto maksājumu pēc pavadzīmes Nr.DRU000567 un EUR 2,61 par nokavēto maksājumu pēc pavadzīmes Nr.DRU000571, kopā likumisko procentu apmērs attiecīgajā laika posmā sastāda EUR 21,04.

Kā arī aprēķinājis likumiskos nokavējuma 8,0% gadā par laika periodu no 2016.gada 1.jūlija līdz 2017.gada 12.aprīlim EUR 129,09 apmērā par nokavēto maksājumu pēc pavadzīmes Nr.DRU000567 un EUR 69,20 par nokavēto maksājumu pēc pavadzīmes Nr.DRU000571, kopā likumisko procentu apmērs attiecīgajā laika posmā sastāda EUR 195,63.

No likumisko procentu aprēķina izriet, ka kopā likumisko procentu apmērs sastāda EUR 216,67 (lietas 14.lapa).

Tā kā tiesai nav objektīva pamata apšaubīt pamatparāda esamību un apmēru, un lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu parāda daļēju vai pilnīgu samaksu, tiesa atzīst, ka Prasītājs ar lietā iesniegtiem rakstveida pierādījumiem ir pierādījis prasību par parāda piedziņu un līdz ar to, no Atbildētāja par labu Lauksaimniecības SIA „Druva" piedzenams pamatparāds EUR 3 121,86 un likumiskie nokavējuma procenti par laika periodu no 2016.gada 21.maijā līdz 2017.gada 12.aprīlim EUR 216,67 apmērā.

Turklāt saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 5.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prokurori, tās valsts vai pašvaldību iestādes, kurām ar likumu piešķirtas tiesības aizstāvēt tiesā citu personu tiesības un ar likumu aizsargātās intereses. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 1.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkta prasībām (likuma redakcijā līdz 2018.gada 28.februārim).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts paredz, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā to, ka Prasītājs bija atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva EUR 368,28 apmērā un izdevumi sakarā ar lietas izskatīšanu, tas ir, ar prasības pieteikuma un tiesas pavēstu izsniegšanu saistītie izdevumi EUR 3,20 apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmās daļas nosacījumus, Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Ņemot vērā prasības raksturu, saistības izpildes termiņu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu

laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 36., 41., 93., 97., 193., 195., 204[1]., 208.[1], 208.[8]pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes, kura rīkojas Lauksaimniecības SIA „Druva" vārdā, prasību pret SIA „Panamero" procentu piedziņu.

Piedzīt no SIA „Panamero", reģistrācijas Nr.50103784201, par labu Lauksaimniecības SIA „Druva", reģistrācijas Nr.43903000810, pamatparādu EUR 3 121,86, likumiskos nokavējuma procentus EUR 216,67 par laika periodu no 2016.gada 21.maija līdz 2017.gada 12.aprīlim, bet kopā piedzīt EUR 3 338,53 (trīs tūkstoši trīs simti trīsdesmit astoņi *euro* 53 centi), samaksu veicot Lauksaimniecības SIA „Druva" norēķinu kontā Nr.LV16UNLA0016000467028, AS „SEB banka".

Piedzīt no SIA „Panamero", reģistrācijas Nr.50103784201, valsts labā valsts nodevu EUR 368,28 (trīs simti sešdesmit astoņi *euro* un 28 centi), nosakot tās samaksu šādā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,30 (trīs *euro* un 30 centi), nosakot to samaksu sekojošā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22. Maksājuma mērķī norādāms civillietas numurs.

Dokuments, kas apliecina minēto izdevumu samaksu iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt SIA „Panamero", reģistrācijas Nr.50103784201, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu Lauku atbalsta dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvalde, kura rīkojas Lauksaimniecības SIA „Druva" vārdā, var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

SIA „Panamero" nav tiesīga aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā, bet ir tiesīga 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns spriedums sastādīts 2018.gada 8.martā.

Tiesnese I.Baiko